

Pracovní list

Předmět: Český jazyk

Ročník: 9.

Opakování vzdělávacího celku: Podstatná jména

Podstatná jména – skloňování

1. Doplňte správně písmena:

Velká obchodní firma -ponzorovala naše atletické závody. -ednal- jsme si -chůzku s představitel- banky. Dav- fanoušků se -hromáždil- podél tras- automobilového závodu. Mus-š se utužovat, nebo - choulostiviš. Přestěhoval- jsme se do (v) esel- (n)ad (l)užnicí. Litoval- os-řelé děti, které tráv-l- své dětství v dě- kém domově. Cenu projektu z-skala (u)niverzita (k)arlova a (p)alackého (u)niverzita. Pracoval- ob- tavě a nebo-čejně v-trvale.

Doma se pochlubil- sv-m- nov-m- úspěch-. Kdyb- naši házenkáři zv-těž-l-, postoup-l- b- do v-šší soutěže. Český básník (j)aroslav (s)eifert obdržel (n)obelovu ©enu za literaturu. Řeka (l)abe pramení v (k)rkonosích na (l)abské (l)ouce. Sešl- jsme se na zastávce autobusu na (n)ábřeží (k)rále (k)arla IV. Ob- dnej nám stůl ve (v)inárně (u) (d)vou (b)-l-ch (b)eránků. Na (v)áclavském (n)áměstí je jezdecká socha (s)vatého (v)áclava a (n)árodní (m)uzeum.

2. Rozhodni, zda tvrzení jsou pravdivá či nikoliv.

Konkrétní podstatná jména vyjadřují názvy vlastností, dějů, činností a stavů.	ANO-NE
Látková podstatná jména vyjadřují látku bez ohledu na množství.	ANO- NE
Podstatné jméno krása je abstraktní.	ANO-NE
Vzory hrad a stroj se řadí k rodu mužskému neživotnému.	ANO-NE
Podstatné jméno schodiště skloňujeme podle vzoru kuře.	ANO-NE
Pomnožná podst.jména mají tvar pouze čísla jednotného.	ANO-NE
Kalhoty jsou podst. jméno hromadné.	ANO-NE
Káva, mouka, voda jsou podst.jména abstraktní.	ANO-NE
Podst.jména křoví, stromoví a hmyz jsou hromadná.	ANO-NE
Podst. jméno dveře je pomnožné.	ANO-NE

3. Podstatná jména v závorkách dejte do náležitého tvaru:

V Praze je celá řada zajímavých (muzeum). O tomto (téma) bychom se mohli dlouho bavit. V (cyklus) přednášek byla zpracována zajímavá (téma). V některých (kupé) bylo ještě volno. Naši hráči ve (finále) prohráli. Největšího matematika starověku (Archimédes) zavraždil římský voják. Platon byl nejlepším žákem filozofa (Sokrates). V (akvárium) se stále obměňovala voda.

Mezi největší díla (Dostojevskij) patří román Bratři Karamazovi. Prvním úspěchem (Verdi) bylo uvedení opery Oberto. Projevy (rasismus) slušní lidé odsuzují. V poslední době se nám nejvíce líbily opery Evžen Oněgin od (Čajkovskij) a Boris Godunov od (Musorgskij). Ochotníci chtějí hrát některé z Jirákových (drama). Statečné spartské vojsko, vedené králem (Leonidas), podlehl perské přesile.

4. U následujících slov uveď 2. pád č. j. a přiřaď vzor:

fotograf-
filatelista-

ekonom-
hypotéza-
glóbus-
komise-
revue-
vakuum-
iglú-
rytmus-
psychologie-
terrorismus-

Znáš jejich význam? Pokud ne, vyhledej ve slovníku nebo na internetu.

5. Vytvoř 5 postatných jmen vzniklých odvozováním, 5 skládáním a 5 podstatných jmen přejatých. Vepiš je do tabulky:

ODVOZOVÁNÍ	SKLÁDÁNÍ	PŘEJÍMÁNÍ

6. Dej výrazy do správného tvaru:

- Mluvili jsme spolu mezi (čtyři oči).
Koupili jsme si nové hodiny se (zlaté ručičky).
Pozorovali jsme oslíka s (dlouhé uši).
Bratrovi se rozbil batoh s (kožené ucho).
Drž hrnec pořádně za (obě ucho).
Rybáři používají sítě s (velké oko).
Dítě se na nás dívalo (modré oči).
Vše si odpracuj (vlastní ruce).
Stála vždy na (vlastní nohy).
V obývacím pokoji máme stůl s (vyviklané nohy).

7. Jak se nazývají následující podstatná jména? Uveď je ve větách:

kolej – kolej	plot-plod	obloha- obloha
let- led	set- sed	box-box

8. Uveď česká synonyma:

interview	geografie	filatelista
kritérium	stomatolog	klima
ekologie	ekvivalent	dealer

Vypracovala: Mgr. Lenka Nesvadbová

